

**NUMIREA ȘI REVOCAREA DIN
FUNCȚIE A JUDECĂTORILOR
CURȚILOR CONSTITUȚIONALE**

studiu documentar

februarie 2022

Materialele elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

Documentare și sinteză: Any-Mary Jula
Consilier parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

A B S T R A C T

Studiul prezintă procedura de numire a judecătorilor Curților Constituționale din unele state membre ale Uniunii Europene, incompatibilitățile funcției de judecător la Curtea Constituțională precum și condițiile care duc la revocarea din funcția de judecător al unei Curți Constituționale.

Toate statele europene au prevederi constituționale distincte cu privire la organizarea și rolul Curților Constituționale. Fiecare dintre acestea funcționează în baza unei legi de organizare și a unui regulament al Curții Constituționale.

Instituțiile implicate în alegerea judecătorilor Curților Constituționale sunt în primul rând parlamentele, apoi guvernele (dacă legea fundamentală prevede acest lucru) și, în unele cazuri, președinții sau suveranii (ultimii în cazul monarhiilor constituționale). Funcția de judecător al unei Curți Constituționale este compatibilă doar cu activitățile de cercetare și cele didactice. Revocarea din funcție nu se face, de regulă, de către instituțiile implicate în alegerea judecătorilor Curților Constituționale.

CUPRINS

CONSIDERAȚII GENERALE	5
AUSTRIA	6
BELGIA	7
BULGARIA	9
CEHIA	10
CROAȚIA	11
FRANȚA	13
GERMANIA	14
ITALIA	18
LETONIA	20
LITUANIA	21
POLONIA	23
PORTUGALIA	24
SLOVACIA	26
SLOVENIA	27
SPANIA	29
UNGARIA	30
BIBLIOGRAFIE	33

CONSIDERAȚII GENERALE

Parlamentele au un rol important, uneori chiar exclusiv, în desemnarea judecătorilor constituționali.

În unele state, Parlamentul are competență exclusivă în desemnarea judecătorilor constituționali. În Germania, de exemplu, toți judecătorii constituționali sunt numiți de către Parlament. Jumătate dintre judecători sunt aleși de Bundestag, iar cealaltă jumătate de Bundesrat, adică de către adunarea de reprezentare populară și de către reprezentanții Landurilor, în baza regulilor de reprezentare proporțională. În Polonia, cei 15 judecători constituționali sunt numiți individual, pentru un mandat de 9 ani, de către prima Cameră a Parlamentului. În Ungaria, cei unsprezece judecători constituționali sunt aleși de Parlament. În Croația, toți cei treisprezece judecători sunt aleși de Parlament. În Lituania, toți judecătorii Curții Constituționale sunt numiți de către Seimas (parlamentul unicameral al țării).

În alte state, Parlamentul desemnează doar o parte dintre judecătorii constituționali. În Franța, cei nouă membri ai Consiliului Constituțional sunt numiți pentru o perioadă de nouă ani, și anume câte trei, din trei în trei ani. La fiecare înnoire, câte un membru este desemnat de către Președintele Republicii, președintele Adunării Naționale și președintele Senatului. În Letonia, dintre cei șapte judecători ai Curții Constituționale, validați de Parlament, trei sunt propuși de cel puțin zece membri ai Parlamentului. În Lituania, dintre cei nouă judecători constituționali, o treime sunt numiți la propunerea președintelui Parlamentului. În Portugalia, Parlamentul numește zece dintre cei 13 judecători. În Spania, dintre cei doisprezece judecători constituționali, patru sunt desemnați de către Congresul Deputaților și patru de către Senat.

În alte state, cum este cazul Sloveniei, Parlamentul desemnează judecătorii constituționali la propunerea șefului statului: Judecătorii Curții Constituționale sunt aleși, de către Adunarea Națională, prin vot secret cu votul majorității din numărul total al deputaților, la propunerea Președintelui Republicii.

Sunt situații în care Parlamentul propune șefului statului desemnarea judecătorilor constituționali: în Austria, judecătorii constituționali sunt numiți de Președintele Federal, care ține cont de recomandările făcute de alte organe constituționale. Astfel, dintre cei 14 judecători constituționali, trei sunt numiți la recomandarea Consiliului Național (Camera parlamentară aleasă prin vot direct, în sistem proporțional), iar alți trei membri sunt numiți la propunerea Consiliului Federal (Camera parlamentară desemnată indirect care reprezintă landurile din Austria). În Belgia, cei 12 judecători care formează Curtea Constituțională sunt numiți de Rege în baza unei liste care i se prezintă alternativ, de către Camera Reprezentanților și Senat. De regulă, Regele desemnează persoana plasată pe primul loc pe lista respectivei Camere. Prin urmare, judecătorul este numit, în realitate, nu de Rege, ci fie de deputați, fie de senatori.

În practică, la numirea judecătorilor adunările parlamentare pun în operă principiul proporționalității, astfel încât componența Curții reflectă alcătuirea adunărilor.

Parlamentul își exprimă acordul cu propunerile șefului statului privind desemnarea judecătorilor constituționali în Republica Cehă, unde judecătorii Curții Constituționale sunt numiți de Președintele Republicii, cu acordul Senatului.

În unele state și Guvernul are un rol important, uneori chiar exclusiv, în desemnarea judecătorilor constituționali. În Spania, dintre cei doisprezece judecători constituționali, doi sunt desemnați de către Guvern. În Austria, din cei 14 judecători constituționali, președintele Curții, vicepreședintele și șase judecători sunt numiți la propunerea/ recomandarea Guvernului Federal. În Letonia, dintre cei șapte judecători ai Curții Constituționale, validați de Parlament, doi sunt propuși de către Cabinetul de Miniștri.

În ceea ce privește revocarea judecătorilor, în majoritatea statelor, după desemnare, judecătorii constituționali nu pot fi revocați din funcție de către autoritatea care i-a investit în această înaltă demnitate.

AUSTRIA

Instituirea, organizarea și majoritatea competențelor Curții Constituționale sunt stabilite în [Constituția Austriei](#) – *BundesVerfassungsgesetz*. Procedurile în fața Curții Constituționale sunt stabilite în [Legea Curții Constituționale din 1953](#) - *Verfassungsgerichtshofgesetz*, care pune în aplicare art.148 din Constituție.

Numirea judecătorilor este reglementată de art.147 din Constituție. Conform acestei dispoziții, Curtea Constituțională este compusă din președinte, un vicepreședinte, doisprezece membri și șase membri supleanți. Președintele, vicepreședintele, toți membrii, precum și toți membrii supleanți sunt numiți de președintele federal. În conformitate cu art. 67 din Constituție, președintele federal este obligat să țină cont de recomandările altor organe constituționale.

Conform art.147 din Constituție, guvernul federal prezintă o propunere cu privire la președinte, vicepreședinte, șase membri și trei membri supleanți. Aceștia vor fi selectați dintre judecători, funcționari administrativi și profesori universitari de drept. Trei membri și doi membri supleanți sunt numiți la recomandarea Consiliului Național - *Nationalrat*. Restul de trei membri și un membru supleant sunt numiți pe baza propunerilor prezentate de Consiliul federal - *Bundesrat*.

Președintele, vicepreședintele și ceilalți membri și membri supleanți trebuie să fi absolvit studii juridice sau studii de drept ori științe politice și să aibă cel puțin 10 ani de experiență profesională în domeniu (art. 147, alin.3). Sunt excluse de la această funcție următoarele categorii de persoane: membrii guvernului federal/guvern al unui land, membrii unui organ general reprezentativ sau al Parlamentului European (art.147, alin.4). În cazul membrilor unui organ general reprezentativ sau al Parlamentului European, aleși pentru o legislatură sau un mandat cu durată determinată, această incompatibilitate continuă până la expirarea mandatului legislativ respectiv. De asemenea, persoanele care exercită o funcție în cadrul unui partid politic nu pot deține calitatea de membru al Curții Constituționale.

Mandatul unui judecător se încheie la sfârșitul anului în care a împlinit vârsta de 70 de ani (art. 147, alin.6). În situația în care un membru sau un membru supleant nu dă curs unui număr de trei solicitări consecutive de a participa la o ședință a Curții Constituționale și nu oferă un motiv întemeiat, Curtea va constata formal acest fapt după audierea persoanei în cauză. Constatarea acestui fapt va conduce la pierderea calității de membru sau a statutului de membru supleant.

Art. 10 alin.1 din Legea Curții Constituționale stipulează revocarea din funcție a unui membru sau membru supleant prin decizie a Curții Constituționale în următoarele situații: a intervenit un caz de incompatibilitate, în conformitate cu art. 147 alin. 4 din Constituție, se constată existența unuia dintre cazurile enumerate la art. 147 alin. 7 din Constituție, prin conduita sa, membrul respectiv s-a dovedit nedemn de respectul cuvenit funcției sau și-a încălcat grav obligația de confidențialitate, ori a devenit incapabil să-și îndeplinească obligațiile din pricina unei probleme de natură fizică sau psihică. Conform alin. 2, în aceste cazuri (în afară de ultima situație), procedura de revocare poate fi declanșată, în baza unui ordin al președintelui Curții, numai după audierea persoanei în cauză. De asemenea, Curtea Constituțională poate decide din oficiu, în urma unei deliberări secrete, revocarea provizorie a unui membru împotriva căruia s-a declanșat procedura.

Art. 10 alin. 4 precizează că decizia prevăzută la alin. 1 poate fi luată numai cu o majoritate absolută de două treimi din numărul membrilor Curții.

BELGIA

Articolul 142 din [Constituție](#) prevede că „pentru toată Belgia există o Curte Constituțională, a cărei componență, jurisdicție și funcționare sunt stabilite prin lege.” Art. 142 din Constituție a fost implementat prin [Legea specială din 6 ianuarie 1989](#).

Până în anul 2007, când s-a revizuit Constituția, Curtea Constituțională se numea Curtea de Arbitraj.

Curtea este compusă din 12 judecători, numiți pe viață de Rege, dintr-o listă de doi candidați propuși alternativ de Camera Reprezentanților și de Senat, cu o majoritate de cel puțin două treimi din numărul membrilor prezenți. Condiția existenței a două treimi din numărul de voturi pentru înaintarea listei de propuneri „obligă majoritatea parlamentară să obțină un larg consens cu privire la candidații propuși”. De aici se poate deduce că judecătorii dispun de legitimitate democratică. În practică, la numirea judecătorilor adunările parlamentare pun în operă principiul proporționalității, astfel încât componența Curții reflectă *grosso modo* alcătuirea adunărilor.¹

Șase dintre judecători aparțin grupului de limbă olandeză, iar șase grupului de limbă franceză. Unul dintre judecători trebuie să aibă cunoștințe temeinice de limbă germană. Fiecare grup lingvistic este format din trei judecători numiți pe baza experienței lor juridice (profesor de drept la o universitate belgiană, executor judecătoresc la Curtea Supremă sau

¹<https://www.confeuconstco.org/reports/rep-xv/BELGIA%20ro.pdf>

Consiliul de Stat, secretar juridic la Curtea Constituțională) și trei judecători care au avut experiență de cel puțin cinci ani în calitate de deputați.

Curtea este compusă din judecători de ambele sexe, în proporție de cel puțin o treime pentru grupul cel mai puțin numeros, înțelegând că acest grup trebuie să fie reprezentat în ambele categorii profesionale menționate anterior. Candidații trebuie să aibă cel puțin 40 de ani. Judecătorii pot ocupa funcția până la 70 de ani.

Există reguli stricte de incompatibilitate cu alte funcții, poziții și activități profesionale. Judecătorii fiecărui grup lingvistic aleg un președinte, care prezidează la rândul său Curtea pentru un mandat de un an, începând cu 1 septembrie.

Curtea este asistată de secretari juridici (maximum 24), dintre care jumătate sunt vorbitori de olandeză, iar cealaltă jumătate de limbă franceză; aceștia trebuie să dețină o diplomă universitară în drept și sunt selectați pe baza unui concurs deschis, ale cărui condiții sunt stabilite de Curte.

Curtea are, de asemenea, un raportor vorbitor de limbă olandeză și unul de limbă franceză. Curtea numește personalul administrativ care lucrează în diferite departamente și are propriul sistem de finanțare bazat pe o subvenție anuală, care îi permite să funcționeze în totală independență și imparțialitate.

Funcțiile de judecător, referent și grefier sunt incompatibile cu funcțiile judiciare, cu exercitarea unei funcții publice conferite prin alegeri, cu orice funcție publică, politică sau administrativă, cu funcțiile de notar și funcționar judiciar, cu profesia de avocat, cu statutul de militar și cu funcția de oficiant / lider al unui cult recunoscut.

Regele poate acorda o derogare pe baza unui aviz favorabil și motivat al Curții:

- în cazul exercitării atribuțiilor de profesor, conferențiar, lector sau asistent în instituțiile de învățământ superior, cu condiția ca aceste atribuții să nu depășească cinci ore pe săptămână sau mai mult de două jumătăți de zile pe săptămână;
- în cazul exercitării funcțiilor de membru al unei comisii de examinare;
- în cazul participării la o comisie, consiliu sau comitet consultativ, cu condiția ca numărul de posturi sau funcții remunerate să fie limitat la două și ca remunerația lor totală să nu depășească o zecime din salariul anual brut al funcției principale a Curții.

Președinții, judecătorii, referenții și grefierii nu pot fi solicitați pentru niciun serviciu public, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Președinții, judecătorii, magistrații și grefierii nu pot nici personal, nici printr-o persoană interpusă, să desfășoare orice activitate profesională, orice tip de activitate comercială, în calitate de agent comercial, care participă la gestionarea, administrarea sau supravegherea societăților comerciale sau a unităților industriale sau comerciale².

² <https://www.const-court.be/fr/court/basic-text#4-reglements>

BULGARIA

Conform art.147 alin.1 din [Constituție](#), Curtea Constituțională este compusă din 12 judecători, dintre care o treime sunt aleși de Adunarea Națională, o treime sunt numiți de Președinte și o treime sunt aleși de adunarea comună a judecătorilor Curții Supreme de Casație și a Curții Supreme Administrative.

Judecătorii Curții Constituționale sunt juriști cu o înaltă reputație profesională și morală și experiență profesională de cel puțin 15 ani (art. 147, alin.3).

Funcția de judecător al Curții Constituționale este incompatibilă cu mandatul reprezentativ sau cu oricare altă funcție de stat sau publică, cu calitatea de membru al unui partid politic sau al unui sindicat ori cu practicarea unei profesii liberale, comerciale sau a altei profesii remunerate.

Un judecător al Curții Constituționale se bucură de aceeași imunitate conferită membrilor Adunării Naționale (art. 147, alin. 6). Ca urmare, conform art. 69 din Constituție, nu răspund penal pentru opiniile sau votul exprimat. Art.70 stipulează că membrii Adunării Naționale pot fi reținuți sau urmăriți penal doar în cazul comiterii unei infracțiuni, cu încuviințarea Adunării Naționale sau a președintelui Adunării Naționale, în cazul în care Adunarea Națională nu se află în sesiune. În caz de flagrant delict, încuviințarea nu este necesară; Adunarea Națională sau președintele Adunării Naționale, în situația în care Adunarea Națională nu se află în sesiune, este informată neîntârziat.

Articolul 148 din Constituție prevede următoarele:

(1) Mandatul unui judecător al Curții Constituționale expiră în oricare dintre următoarele situații:

1. expirarea mandatului;
2. demisie depusă în fața Curții Constituționale;
3. intrarea în vigoare a unei pedepse definitive cu închisoarea, pentru o infracțiune săvârșită cu intenție;
4. incapacitatea permanentă (de facto) a judecătorului în a-și exercita atribuțiile pentru o perioadă mai mare de un an;
5. incompatibilitatea conform art. 147 alin. (5).
6. decesul.

(2) Curtea Constituțională ridică imunitatea unui judecător sau stabilește incapacitatea de facto a acestuia de a-și exercita atribuțiile printr-un vot secret, care necesită o majoritate de cel puțin două treimi din voturile tuturor judecătorilor.

(3) În cazul în care mandatul unui judecător constituțional încetează, se numește sau se alege un nou judecător, cu respectarea algoritmului de selecție, în termen de o lună.

Art. 9 din [Legea Curții Constituționale](#) stipulează că niciun judecător al Curții nu poate fi tras la răspundere penală înainte de ridicarea imunității. Imunitatea judecătorului poate fi ridicată de Curtea Constituțională numai după ce procurorul general a adus suficiente dovezi că respectiva persoană a comis o infracțiune gravă, cu premeditare.

Conform art.11 din această lege, judecătorii pot fi revocați, prin decizie a Curții Constituționale, în cazurile prevăzute de art.148 din Constituție. Această decizie trebuie publicată în Monitorul Oficial în termen de 15 zile. Conform art. 25 din lege, decizia de ridicare a imunității unui judecător se adoptă prin vot secret.

CEHIA

Art. 84 din [Constituție](#) prevede că, cei 15 judecători ai Curții Constituționale sunt numiți de către președintele Republicii, cu acordul Senatului, dintre cetățenii cu bună reputație, care au dreptul de a fi aleși în Senat, au pregătire juridică superioară și o vechime de cel puțin zece ani în activitatea juridică.

În [Regulamentul Senatului](#) (Legea nr. 107/1999 Coll.) este reglementată procedura de obținere a acordului cu privire la cererea Președintelui Republicii pentru numirea unui judecător la Curtea Constituțională. Odată ce Președintele a comunicat cererea de numire a judecătorului, președintele Senatului o înaintează Biroului permanent (Comitetul organizator) și o trimite tuturor grupurilor parlamentare din Senat. Biroul permanent repartizează cererea unei/unor anumite comisii parlamentare și îi propune președintelui Senatului includerea ei pe ordinea de zi și dezbateră, astfel încât Senatul să se poată exprima prin vot cu privire la numirea judecătorului Curții Constituționale în termen de cel mult 60 de zile de la primirea cererii Președintelui. Pentru obținerea acordului asupra numirii unui judecător la Curtea Constituțională este necesară majoritatea simplă a senatorilor prezenți. În conformitate cu art. 6 alin. 2 din Legea privind Curtea Constituțională, dacă Senatul nu-și exprimă acordul în 60 de zile de la primirea cererii Președintelui, fără alt motiv decât că nu a fost votat în termen, se consideră că Senatul și-a dat acordul (tacit).

Judecătorii Curții Constituționale nu pot fi urmăriți penal fără acordul Senatului. Dacă Senatul nu își dă acordul, urmărirea penală este suspendată pe durata mandatului de judecător la Curtea Constituțională (art. 86, alin. 1 din Constituție). Judecătorii acestei instanțe nu pot fi arestați decât în caz de flagrant delict. Autoritatea competentă să efectueze arestarea trebuie să-l informeze neîntârziat pe președintele Senatului cu privire la respectiva arestare; dacă, în termen de 24 de ore de la arestare, președintele Senatului nu-și exprimă acordul, autoritatea competentă să efectueze arestarea este obligată să-l elibereze. Senatul stabilește la următoarea sa ședință, printr-o hotărâre definitivă, dacă judecătorul poate fi urmărit penal.

[Legea Curții Constituționale](#) statuează că judecătorii acestei instituții nu pot fi trași la răspundere pentru contravenții (art.4).

Funcția de judecător al Curții Constituționale este incompatibilă cu orice altă funcție remunerată sau cu vreo altă activitate producătoare de venituri, cu excepția administrării bunurilor proprii, a activităților universitare, pedagogice, literare sau economice, cu condiția ca asemenea activități să nu fie în detrimentul funcției judiciare, a importanței și demnității sale și să nu pericliteze încrederea în independența și imparțialitatea luării deciziilor de către

Curtea Constituțională. De asemenea, judecătorii nu pot fi membri ai unor mișcări politice sau ai partidelor politice³.

Mandatul judecătorului încetează: la expirarea termenului de 10 ani pentru care a fost numit (art. 7, alin. 3 din Legea Curții Constituționale); în cazul în care nu mai îndeplinește condițiile de a fi ales în Senat; la data rămânării definitive a hotărârii de condamnare pentru o infracțiune cu intenție sau la data revocării din funcție prin hotărâre a Curții Constituționale, în conformitate cu art. 144 din legea Curții Constituționale.

Judecătorii pot fi trași la răspundere disciplinară pentru fapte care aduc atingere demnității funcției și subminează încrederea publică în independența și imparțialitatea Curții, precum și pentru alte încălcări intenționate ale îndatoririlor profesionale. De asemenea, orice conduită care constituie contravenție conform altor legi se încadrează în categoria abaterilor disciplinare.

Dacă, în cadrul unei proceduri disciplinare, se dovedește că un judecător a avut o conduită care-l face incompatibil cu funcția sa și cu reputația pe care trebuie să o aibă magistrații, iar plenul a confirmat hotărârea de sancționare, judecătorul în cauză este revocat din funcție prin hotărâre a plenului, la propunerea președintelui comisiei disciplinare. Pentru adoptarea unei asemenea hotărâri este nevoie de consimțământul a cel puțin 9 judecători și de prezența a minim 12 judecători (art. 144).

CROAȚIA

Conform art. 126 din [Constituție](#), Curtea Constituțională a Republicii Croația este formată din 13 judecători aleși cu o majoritate de două treimi de membrii Parlamentului, dintre cetățenii croați, din rândul juriștilor cu o pregătire profesională de înalt nivel (judecători, procurori, avocați și profesori universitari de drept) și o vechime de cel puțin 15 ani în activitatea juridică (12 ani dacă sunt doctori în drept).

Procedurile legate de candidaturi și propunerea de judecători pentru Curtea Constituțională - în cadrul Parlamentului - se efectuează de către comisia parlamentară de specialitate. Aceasta publică o invitație în Jurnalul Oficial *Narodne novine* adresată instituțiilor judiciare, facultăților de drept, organismului profesional al avocaților, asociațiilor juridice, partidelor politice și altor persoane juridice și persoane fizice care pot să propună candidaturi pentru funcția de judecător al Curții Constituționale. Totodată, orice persoană poate să își prezinte propria candidatură. Invitația cuprinde și condițiile pentru alegerea unui judecător al Curții Constituționale, stabilite prin Constituție și prin legea organică, termenul pentru depunerea candidaturii la comisia competentă, precum și alte documente necesare.

Judecătorii aleși ai Curții Constituționale intră în funcție în ziua expirării mandatului predecesorilor lor. Judecătorul Curții Constituționale care a fost ales în locul unui judecător înainte de expirarea mandatului acestuia, intră în funcție la momentul stabilit de Parlamentul

³ <https://www.confeuconstco.org/reports/rep-xv/CEHIA%20ro.pdf>

croat. Înainte de a intra în funcție, judecătorii Curții Constituționale depun un jurământ în fața președintelui Republicii Croația.

Potrivit art.10 din [Legea Curții Constituționale](#), judecătorii Curții Constituționale nu pot îndeplini nicio altă sarcină publică sau profesională. Un profesor universitar de drept (profesor asistent, profesor asociat și profesor titular) ales în funcția de judecător al Curții Constituționale poate, în mod parțial și într-o măsură mai mică, să continue să desfășoare activități educaționale și științifice în calitate de profesor universitar de drept. Activitățile științifice sau de consiliere, apartenența la institute și asociații de avocați, precum și la alte asociații umanitare, culturale, sportive și alte asociații nu sunt considerate atribuții publice sau profesionale.

Un judecător al Curții Constituționale poate fi eliberat din funcție înainte de expirarea mandatului pentru care a fost ales dacă solicită acest lucru, dacă este condamnat la închisoare sau dacă se află în incapacitate permanentă de a-și îndeplini îndatoririle care îi revin - împrejurări care trebuie stabilite de către Curtea Constituțională (art. 128 din Constituție).

Niciun judecător al Curții Constituționale nu poate fi tras la răspundere pentru opiniile și voturile exprimate în exercițiul funcțiunii (art.4, alin. 2 din Legea Curții Constituționale).

Niciun judecător al Curții Constituționale nu poate fi reținut și nu se poate iniția nicio procedură penală împotriva acestuia fără acordul plenului Curții. Un judecător poate fi reținut fără acordul plenului Curții Constituționale numai dacă a fost prins în flagrant delict, atunci când a săvârșit o infracțiune care este sancționată cu o pedeapsă cu închisoarea mai mare de cinci ani (art. 4, alin.4 din Legea Curții Constituționale).

Instanța care a pronunțat o hotărâre definitivă de condamnare la închisoare a unui judecător al Curții Constituționale trebuie să o transmită imediat Curții, care o va comunica președintelui Parlamentului (art.12, alin.2 din Legea Curții Constituționale). Conform alin.3, procedura de constatare a incapacității permanente a unui judecător de a-și îndeplini îndatoririle se declanșează la propunerea președintelui Curții. Dacă este vorba de președintele Curții, procedura se declanșează la propunerea a 3 judecători, iar decizia asupra acestei propuneri se ia cu majoritatea absolută a judecătorilor (art.12, alin. 4 și 5).

Judecătorii pot fi suspendați pe durata procedurii de revocare, la propunerea președintelui Curții sau a 3 judecători, dacă este vorba chiar de președinte. Decizia de suspendare se ia cu majoritatea absolută a judecătorilor.

[Regulamentul de procedură al Curții Constituționale a Republicii Croația](#) (art. 6) descrie procedura pierderii imunității judecătorilor.

Când există motive pentru reținerea sau urmărirea penală a unui judecător, autoritatea competentă trebuie să solicite aprobarea prealabilă a președintelui Curții Constituționale, care va prezenta un raport în acest sens la următoarea ședință a Curții. La propunerea președintelui Curții, judecătorii pot decide suspendarea judecătorului vizat până la încheierea procesului penal. Decizia se ia cu majoritate absolută.

FRANȚA

Consiliul Constituțional⁴ este alcătuit din nouă membri⁵, numiți pentru o perioadă de nouă ani, conform art. 56 din [Constituție](#).

Consiliul Constituțional se înnoiește cu câte trei membri la fiecare trei ani: un membru este desemnat de Președintele Republicii, un altul de către președintele Adunării Naționale și un al treilea de către președintele Senatului.

Mai înainte de intrarea în vigoare a [Legii constituționale nr. 2008-724 din 23 iulie 2008](#) pentru modernizarea instituțiilor celei de-a cincea Republici, nu erau prevăzute condiții speciale pentru numirea în calitate de membru al Consiliului. După intrarea în vigoare a articolului 27 din Legea constituțională din 23 iulie 2008, care s-a realizat odată cu intrarea în vigoare a [Legii nr. 2010-838 din 23 iulie 2010](#) privind aplicarea celui de-al cincilea alineat al Articolului 13 din Constituție, propunerile de nominalizare avansate de cei trei președinți sunt supuse avizului comisiilor responsabile cu legile constituționale, din cadrul Adunării Naționale și Senatului (articolul 3). Propunerea de numire din partea Președintelui Republicii se supune avizului ambelor comisii permanente, propunerea din partea președintelui Adunării Naționale primește avizul unei singure comisii, a Adunării, iar cea făcută de președintele Senatului urmează aceeași regulă (avizul unei singure comisii, a Senatului). Președintele Republicii nu poate proceda la efectuarea numirii în cazul în care voturile negative din fiecare comisie reprezintă cel puțin trei cincimi din totalul voturilor exprimate în ambele comisii. Președinții adunărilor parlamentare nu pot face numirea în cazul în care voturile negative ale comisiei de resort, din cadrul respectivei Camere, însumează peste trei cincimi din voturile exprimate. În cazul unui vot negativ, președintele trebuie să facă o nouă propunere de numire. Autoritatea competentă pentru desemnare nu poate proceda la revocarea membrilor pe care i-a numit.

Regimul de incompatibilitate prevăzut de articolul 57 din Constituție interzice cumularea funcției de membru al Consiliului Constituțional cu cea de ministru sau de membru al Parlamentului.

[Ordonanța din 7 noiembrie 1958](#) completează și clarifică articolul 57 din Constituție, prevăzând în special că statutul de membru al Consiliului Constituțional este, de asemenea, incompatibil cu calitatea de membru al Consiliului Economic, Social și de Mediu, precum și cu funcția de Avocat al Poporului (*Défenseur des droits*). De asemenea, este incompatibil cu exercitarea oricărui mandat electoral.

Ordonanța din 7 noiembrie 1958 a fost completată de [Legea organică nr. 2013-906 din 11 octombrie 2013](#) privind transparența vieții publice, care precizează că exercitarea funcției de membru al Consiliului Constituțional este incompatibilă cu exercitarea oricărei funcții publice și oricărei alte activități profesionale sau salarizate, în special cu exercitarea profesiei de avocat. Cu toate acestea, membrii Consiliului Constituțional se pot implica în realizarea de lucrări științifice, literare sau artistice. În timpul mandatului lor, membrii

⁴ <https://www.conseil-constitutionnel.fr/>

⁵ <https://www.conseil-constitutionnel.fr/les-membres>

Consiliului Constituțional nu pot fi numiți în nicio funcție publică sau, dacă sunt funcționari publici, vor opta pentru una dintre funcții.

[Decretul din 13 noiembrie 1959](#) le interzice membrilor Consiliului, în special, să ocupe pe parcursul mandatului o funcție de responsabilitate sau de conducere în cadrul unui partid sau al unei formațiuni politice. Dacă situația o impune, Consiliul va decide cu privire la compatibilitatea dintre calitatea de membru și o eventuală activitate presupusă ca generând incompatibilitate.

Conform Secțiunilor 10 și 11 din Ordonanța din 7 noiembrie 1958, Consiliul Constituțional trebuie să înregistreze formal demisia obligatorie a oricărui membru care se regăsește într-o stare de incompatibilitate, nu se mai bucură de exercițiul deplin al drepturilor sale civile și politice sau nu-și mai poate îndeplini îndatoririle din cauza unui handicap fizic permanent.

Secțiunea 1 din Decretul nr.59-1292 din 13 noiembrie 1959 privind obligațiile membrilor Consiliului Constituțional instituie obligația acestora de a se abține de la orice acțiune care ar putea compromite independența și demnitatea funcției. Secțiunea 2 dă exemple de conduită interzisă: luarea unei poziții publice sau oferirea de consultanță referitor la spețele judecate de Consiliu, ocuparea unui post de conducere într-un partid politic sau exercitarea oricărei alte funcții incompatibile și folosirea funcției de membru al Consiliului în alte activități publice sau private. Conform Secțiunii 5, Consiliul Constituțional este competent să constate încălcarea obligațiilor menționate mai sus. Secțiunea 6 statuează că, dacă un membru încalcă una din obligații, Consiliul decide cu privire la acest lucru prin vot secret, cu majoritate simplă. Potrivit Secțiunilor 7 și 8, membrii vinovați pot fi revocați din funcție, aplicându-se procedura demisiei obligatorii menționate în Secțiunile 10 și 11 din Ordonanța nr. 58-1067.

GERMANIA

Curtea Constituțională Federală este atât o instanță constituțională, cât și un organ constituțional. Este formată din două Camere, fiecare având în componență opt judecători, conform art. 94 alin.1 din [Legea Fundamentală](#). Jumătate din membrii Curții sunt aleși de Bundestag și jumătate de Bundesrat.

Potrivit art.3 al [Legea Curții Constituționale federale](#), judecătorii trebuie să fi împlinit vârsta de 40 de ani, să fie eligibili pentru alegerea în Bundestag și trebuie să fi declarat în scris că sunt dispuși să devină membri ai Curții Constituționale Federale. Aceștia trebuie să fie calificați să dețină funcții judiciare în temeiul prevederilor Legii judiciare germane⁶ sau trebuie să fie deținători ai titlului de *Diplomjurist*, obținut înainte de 3 octombrie 1990 pe teritoriul menționat la articolul 3 din Tratatul de unificare, și să aibă autorizația de exercitare a unei profesii juridice reglementate, în conformitate cu prevederile Tratatului de unificare. Judecătorii Curții nu pot fi membri ai Bundestag-ului, Bundesrat-ului, ai guvernului federal sau ai oricărui organ al unui land. Mandatul de judecător constituțional este incompatibil cu orice

⁶http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_drig/

altă activitate profesională, cu excepția celei de profesor de drept la o instituție de învățământ superior. Funcția de judecător al Curții Constituționale Federale are prioritate în fața funcției de profesor. La intrarea în funcție, judecătorii depun un jurământ (art.11), care poate fi asumat fără vreo formă de afirmare religioasă.

Jumătate dintre judecătorii unei Camere sunt aleși de *Bundestag*, iar cealaltă jumătate – de *Bundesrat* – adică de către adunarea de reprezentare populară și de către reprezentanții *Landurilor*. Judecătorii care sunt numiți din partea *Bundesrat*-ului sunt aleși direct de acesta, în vreme ce judecătorii numiți de *Bundestag* sunt aleși indirect, de către un comitet elector compus din 12 membri, la rândul lor aleși în baza regulilor de reprezentare proporțională. Pentru alegerea în comitetul elector și în *Bundesrat* este necesară o majoritate de două treimi. Astfel, niciuna dintre forțele politice reprezentate în *Bundestag* nu are perspectiva de a-și impune candidații proprii, fiecare grup parlamentar fiind nevoit să-și mobilizeze o largă susținere.

Dacă în decurs de trei luni de la expirarea mandatului sau de la retragerea anticipată a unui judecător nu a fost ales succesorul, potrivit regulilor stabilite, Curții Constituționale Federale i se solicită să propună candidați.

În acest caz, plenul Curții Federale – adică toți judecătorii – înaintează o listă cu câte trei candidați pentru fiecare post de judecător ce urmează a fi ocupat. Alegerea revine tot în seama organelor mai sus amintite, însă ele pot decide să aleagă și o altă persoană decât cea propusă de Curte.

Judecătorii nu pot fi membri ai *Bundestag*-ului, ai *Bundesrat*-ului sau ai Guvernului Federal, și nici ai organelor corespondente la nivel de *Land*; dacă cel ales ca judecător ocupă o asemenea funcție, ea încetează la data numirii ca judecător. Orice altă activitate profesională, exceptând-o pe cea de cadru didactic în învățământul juridic superior într-o instituție germană, este incompatibilă cu funcția de judecător la Curtea Constituțională Federală.

Judecătorilor nu le este interzis să facă parte din partide politice. Calitatea de membru al unui partid nu-l împiedică pe respectivul judecător să participe într-un dosar unde este posibil să aibă interes, din perspectiva apartenenței sale de partid. Unii dintre judecătorii Curții sunt membri de partid, alții nu. Cutuma este ca judecătorii care fac parte dintr-un partid să-și suspende calitatea de membru pe durata exercitării mandatului.

În practică, există deja o tradiție, chiar dacă informală, ca reprezentanții celor două mari partide – Uniunea Creștin-Democrată (CDU) și Partidul Social Democrat din Germania (SPD) – să nominalizeze fiecare jumătate dintre candidați, iar acolo unde unul dintre cele două partide se află într-o coaliție de guvernare cu unul dintre partidele mici, să îi acorde acestuia dreptul de a face propuneri pentru un post. Neajunsul acestei tradiții a numirilor este faptul că partidele mici nu sunt – în orice caz, nu toate – reprezentate pe potriva însemnătății lor din punct de vedere politic. Într-un anumit sens, acest lucru s-a dovedit totuși extrem de avantajos, întrucât a promovat și a consolidat continuitatea și forța integratoare a jurisprudenței Curții Constituționale Federale.

Ca urmare a practicii de ocupare paritară a posturilor de judecător, dar și a faptului că pentru declararea neconstituționalității unei măsuri (de ordin legislativ sau de altă natură)

este necesară o majoritate – adică cinci din opt voturi – din partea judecătorilor unei Camere, la Curtea Constituțională Federală nu se ajunge la situația în care un anumit grup de judecători afiliați unui partid politic sau unei orientări politice, indiferent care ar fi (“stânga” sau “dreapta”, “conservator” sau “liberal”, “democrat” sau “republican” etc.), ori măcar mai apropiați de una dintre direcții decât de cealaltă, să formeze automat majoritatea și să poată domina jurisprudența Curții până când raporturile de forțe se răstoarnă ca rezultat al unei noi alegeri. Prin urmare, întotdeauna este necesar, inclusiv în problemele de constituționalitate unde evaluările politice joacă un rol deosebit de important, ca votul să fie obținut pe baza argumentelor utilizate și a eforturilor de a realiza un consens. Este ceea ce favorizează o cultură a dialogului în cadrul Curții Constituționale Federale, precum și un stil caracteristic de găsire a unei soluții echilibrate, în baza tuturor aspectelor dezbătute – și în care rezidă, de altfel, puterea de conciliere și recunoașterea de care se bucură deciziile sale.

Sistemul de partide din Germania cunoaște în prezent o serie de modificări semnificative în raport cu tradiția nominalizărilor: în vreme ce numărul adeptilor celor două partide “mari” a scăzut considerabil, a crescut numărul adeptilor partidelor considerate altădată “mici” (ca pondere electorală). Acest fapt nu va avea, probabil, și unele consecințe în privința alegerii judecătorilor Curții Constituționale Federale. Partidele care au înregistrat o importantă creștere a numărului de susținători-votanți reclamă posibilitatea unei influențe mai accentuate în ceea ce privește componența Curții. De pe urma acestor evoluții nu ar trebui să sufere totuși tradiția eforturilor de a întruni o componență care să garanteze că nicio orientare ideologică nu poate dispune *a priori* de o majoritate, dacă ea nu este rezultanta discuțiilor și a eforturilor consensuale.⁷

Mandatul de judecător are o durată de 12 ani, fără a depăși vârsta-limită de pensionare, anume la finalul lunii în care judecătorul împlinește 68 de ani. Realegerea – fie ea imediat consecutivă sau ulterioară – nu este permisă. Judecătorii își continuă exercitarea atribuțiilor până la numirea unui succesor.

Legea fundamentală garantează independența judiciară a tuturor judecătorilor, prin urmare și a celor de la Curtea Constituțională Federală. Judecătorii numiți definitiv într-un post cu normă întreagă nu pot fi revocați, suspendați din funcție cu titlu permanent sau temporar, transferați sau puși în retragere mai înainte de încheierea mandatului, decât în temeiul unei hotărâri judecătorești, iar aceasta doar pentru motivele și în modalitățile prevăzute de lege (Articolul 97.2 alin.1 din Legea fundamentală).

În cazul judecătorilor de la instanțele federale, Legea fundamentală prevede că atunci când un judecător federal, în exercitarea atribuțiilor sale ori în afara acestora, încalcă principiile Legii fundamentale sau ordinea constituțională a unui *Land*, Curtea Constituțională Federală poate dispune trecerea într-o altă funcție sau retragerea acestuia, la cererea *Bundestag*-ului și cu votul a două treimi din numărul membrilor săi. În cazul săvârșirii unei fapte penale cu intenție, judecătorul poate fi revocat. Dispozițiile sunt interpretate în sensul că acestea nu li se aplică și judecătorilor Curții Constituționale Federale.

⁷<https://www.confeuconstco.org/reports/rep-xv/GERMANIA%20ro.pdf>

Art.105 din Legea Curții Constituționale Federale conține o reglementare specială referitoare la judecătorii constituționali. Astfel, Curtea Constituțională Federală îl poate autoriza pe Președintele Federal să dispună retragerea unui judecător pe motiv de incapacitate permanentă de exercitare a atribuțiilor sau revocarea acestuia în cazul condamnării definitive pentru o faptă penală sau la o pedeapsă cu închisoarea mai mare de 6 luni ori în cazul săvârșirii unei grave abateri disciplinare, care exclude posibilitatea menținerii sale în funcție.

Numai plenul Curții Constituționale Federale, alcătuit din toți cei 16 judecători, este competent să hotărască asupra inițierii procedurii, cu votul majorității de două treimi. În cazul revocării pe motiv de condamnare penală sau de gravă abatere disciplinară, judecătorul își pierde toate drepturile aferente statutului său.

Aceste dispoziții constituie o garanție solidă și efectivă împotriva „suspendării” abuzive a judecătorilor Curții Constituționale Federale. Este exclusă orice posibilitate de revocare contra voinței Curții însăși, dat fiind că numai aceasta are drept de inițiere a procedurii de retragere ori de destituire a unui judecător din funcție. Judecătorii pot cere însă eliberarea lor din funcție în orice moment doresc.⁸

Procedura revocării este reglementată prin [Regulamentul de procedură al Curții Constituționale Federale din 19 noiembrie 2014](#). Art.49 din acest act stipulează că procedura în cauză este inițiată la propunerea motivată a cel puțin 6 membri ai Curții (în cazul pensionării pe motiv de incapacitate profesională, propunerea poate fi făcută și de președintele Curții, împreună cu vicepreședintele). Judecătorul împotriva căruia a fost declanșată procedura trebuie să aibă posibilitatea de a depune o declarație scrisă și de a-și susține oral cauza în fața plenului (art. 50). Plenul trebuie să desemneze dintre membrii săi un judecător care să audieze judecătorul vizat, să efectueze cercetările necesare și să informeze plenul cu privire la rezultatele investigației (conform art. 52). Raportul său trebuie să se încheie cu o propunere de soluționare a cauzei.

[Codul de Conduită pentru judecătorii Curții Constituționale Federale](#), în vigoare din noiembrie 2017, conține un capitol privind și conduita judecătorilor constituționali după încheierea mandatului. Astfel, după încetarea mandatului, judecătorii Curții Constituționale Federale sunt obligați în continuare să dea dovadă de reținere și confidențialitate în ceea ce privește declarațiile și conduita, în legătură cu chestiuni ale Curții.

De asemenea, după încetarea exercitării funcției, judecătorii Curții Constituționale Federale nu se pot implica în chestiuni juridice care au făcut obiectul procedurilor în fața Curții în timpul mandatului lor ori sunt strâns legate de o astfel de procedură. În ceea ce privește astfel de probleme, aceștia sunt obligați să se abțină de la a oferi avize pe baza expertizei, de a-și asuma responsabilități ca avocați sau consilieri juridici și de a pleda în fața instanțelor.

În primul an de la încetarea mandatului, judecătorii Curții Constituționale Federale se vor abține să întreprindă activități de consultanță referitoare la domeniile de activitate din timpul mandatului lor, să ofere opinii pe baza expertizei și să pledeze în fața instanței. După aceea, sunt încă obligați să se abțină să nu reprezinte pe nimeni în fața Curții Constituționale

⁸<https://www.confeuconstco.org/reports/rep-xv/GERMANIA%20ro.pdf>

Federale. După ieșirea din funcție, judecătorii trebuie să evite impresia folosirii necorespunzătoare a experienței dobândite în timpul mandatului.

ITALIA

Curtea Constituțională a Italiei a fost înființată de către Adunarea Constituantă (aleasă la 2 iunie 1946) în aceeași zi în care a fost proclamată Republica. Curtea Constituțională este reglementată de articolele 134 - 137 din [Constituția](#) Italiei - care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1948 - precum și de Legile constituționale 1/1948, 1/1953 și 2/1967 și de Regulamentul 87/1953. Curtea Constituțională nu a funcționat efectiv până în 1956. În primii opt ani, jurisdicția constituțională a fost realizată de Curtea Supremă din Italia.

Curtea Constituțională este compusă din 15 judecători numiți astfel: o treime de Președintele Republicii, o treime de Parlament în ședință comună și o treime de instanțele supreme de drept comun și de contencios administrativ. Judecătorii Curții Constituționale sunt aleși din rândul judecătorilor, inclusiv al celor retrași din activitate, din cadrul instanțelor superioare de drept comun și de contencios administrativ, din rândul profesorilor universitari de drept și al avocaților cu vechime de cel puțin 20 de ani în profesie. Nu există o limită de vârstă maximă sau minimă, dar având în vedere cerința apartenenței la magistratura superioară, având o calificare academică la nivel înalt sau o experiență profesională îndelungată, judecătorii sunt numiți la Curte, de obicei, după împlinirea vârstei de 50 de ani.

Funcția de judecător al Curții Constituționale este incompatibilă cu calitatea de membru al Parlamentului sau membru al unui consiliu regional, cu exercitarea profesiei de avocat și cu orice numire și funcție prevăzute de lege.

Fiecare judecător este numit pentru un mandat de nouă ani (fără limită de vârstă), care nu poate fi reînnoit sau prelungit; la expirarea mandatului, un judecător se pensionează sau se întoarce la fosta sa profesie. Dacă un judecător părăsește funcția înainte de sfârșitul mandatului, din cauza decesului, demisiei sau demiterii, înlocuitorul său este numit pentru un mandat de nouă ani de către aceeași autoritate. Una dintre caracteristicile fundamentale ale Curții Constituționale este aceea de a fi un organ colegial, ale cărui decizii sunt luate colectiv.⁹

Procedura de alegere a judecătorilor Curții Constituționale este detaliată în [Legea nr. 87 din 11 martie 1953 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale](#), art.2. Dintre cei 15 judecători, cinci sunt aleși de Parlament, cinci de către cele mai înalte instanțe, iar cinci sunt numiți de Președintele Republicii. Această componență asigură prezența în cadrul Curții a unei game de percepții instituționale diferite, corespunzătoare fiecărei entități dintre cele însărcinate cu selecția judecătorilor. Judecătorii Curții Constituționale pot fi numiți din rândul judecătorilor de la instanțele superioare (inclusiv dintre cei pensionați), dintre profesorii universitari de drept și avocații cu cel puțin 20 de ani de experiență juridică. Cei desemnați din partea puterii judecătorești sunt numiți de Curtea de Casație (căreia îi revine alegerea a trei dintre cei cinci), de Consiliul de Stat și de Curtea de Conturi (acestea putând numi câte un

⁹https://www.cortecostituzionale.it/documenti/download/pdf/The_Italian_Constitutional_Court.pdf

judecător) și, de regulă, provin ei înșiși din sistemul judiciar. O caracteristică relevantă a celor numiți de Președinte constă în încercarea de a asigura un echilibru în componența Curții, atât în termeni de ideologie *lato sensu*, cât și din punct de vedere al calificării profesionale. Rolul Guvernului se limitează la contrasemnarea decretelor prezidențiale de numire a judecătorilor; în mod tradițional, actul de contrasemnare este pur formal, întrucât alegerea candidaților îi aparține în totalitate Președintelui¹⁰.

Cei desemnați de Parlament sunt numiți în ședința comună a celor două Camere și provin de obicei (dar nu ca regulă generală) din rândul profesorilor și avocaților care în trecut au fost angajați ei înșiși în viața politică (deseori în calitate de parlamentari). Cu toate acestea, este important de subliniat că, aceștia, nu reprezintă forțele politice care i-au numit sau Parlamentul în sine, ci sunt complet independenți. Pentru alegerea lor sunt prevăzute mai multe tururi de vot, în primele trei fiind necesară o majoritate de două treimi din numărul total de membri ai Parlamentului, după care o majoritate de trei cincimi (din același număr total); un asemenea prag ridicat asigură faptul că cel desemnat nu va fi ales exclusiv prin votul partidelor politice aflate la guvernare. Cum este de presupus, o procedură atât de complexă pentru numirea ca judecător se poate prelungi în timp; de aceea, pe perioada în care se așteaptă ocuparea postului vacant, Curtea este în măsură să continue să-și îndeplinească atribuțiile, cu condiția ca minimum 11 judecători să fie prezenți.

Judecătorii Curții Constituționale sunt aleși pentru un mandat de nouă ani, la încheierea căruia le este decernat titlul de „judecător emerit” și care le acordă anumite beneficii pe toată durata vieții. Mandatul nu poate fi reînnoit sau prelungit în niciun fel.

Judecătorii constituționali nu răspund pentru opiniile sau voturile exprimate în exercitarea atribuțiilor lor și nu pot fi supuși procedurilor penale sau privative de libertate fără autorizarea prealabilă a Curții. Un judecător constituțional nu poate participa la nicio altă activitate profesională. Aceasta înseamnă că, cei care au fost magistrați sau profesori universitari (dacă nu sunt deja pensionați) trebuie să-și întrerupă aceste activități și să revină la acestea doar după terminarea mandatului. Cei care au fost avocați activi nu pot practica avocatura în timpul mandatului, dar pot să rămână membri ai baroului. Sunt interzise toate formele de activitate plătită, cu excepția primirii drepturilor de autor. Judecătorii constituționali nu sunt excluși de la apartenența la partidele politice, dar nu pot să ia parte la nicio activitate politică.

Din același motiv și, ca o chestiune valabilă pe termen lung, membrii Curții Constituționale trebuie să se abțină să exprime public opinii, cu excepția contextului academic, de a da interviuri publice pe teme politice sau pe chestiuni aflate în analiza Curții. Singurele excepții sunt declarația anuală a președintelui Curții și rarele declarații publice pe care le face doar în numele Curții.

¹⁰ <https://www.confeuconstco.org/reports/rep-xv/ITALIA%20ro.pdf>

[Legea constituțională nr.1 din 9 februarie 1948](#) cu privire la procedura de examinare a constituționalității și la garanțiile de independență a Curții Constituționale prevede, în art.3, că judecătorii acestei instanțe nu pot fi revocați sau suspendați din funcție fără acordul Curții, iar această decizie poate fi luată în cazuri de incapacitate fizică sau civilă ori pentru abateri grave în exercitarea funcției. De asemenea, acest articol stabilește că, pe durata exercitării funcției, judecătorii constituționali se bucură de imunitatea acordată parlamentarilor prin art. 68 alin. 2 din Constituție, cu precizarea că autorizarea menționată acolo este dată de Curtea Constituțională. Dispoziția constituțională respectivă stipulează următoarele: „în absența autorizării din partea camerei din care face parte, niciun membru al Parlamentului nu poate fi supus unei percheziții corporale sau domiciliare, nu poate fi arestat sau lipsit de libertate personală în alt fel și nici nu poate fi ținut în arest, cu excepția cazurilor în care se execută o sentință definitivă a unei instanțe judecătorești sau a cazurilor de flagrant delict, în care arestarea sau prelevarea de probe este obligatorie”.

Procedura de revocare sau suspendare a judecătorilor este detaliată în [Regulamentul general al Curții Constituționale din 20 ianuarie 1966](#). Conform art.15, dacă președintele Curții a primit o cerere de autorizare a revocării sau suspendării unui judecător, el desemnează o comisie formată din 3 judecători raportori și fixează termen de judecată nu mai târziu de 30 de zile de la primirea cererii. Judecătorul vizat trebuie informat cu privire la acest fapt și are dreptul să consulte toate documentele din cauză, să depună întâmpinare și să fie ascultat, de câte ori solicită acest lucru. Curtea deliberază în secret și depune la grefă decizia luată.

LETONIA

Parlamentul numește judecătorii la Curtea Constituțională cu majoritatea voturilor a cel puțin 51 de parlamentari, conform art. 85 din [Constituție](#).

[Legea Curții Constituționale](#), secțiunea 3, fixează la 7 numărul de judecători.

Modul de numire al judecătorilor: 3 judecători sunt confirmați la propunerea a cel puțin 10 parlamentari, 2 la propunerea Cabinetului și ceilalți 2 la propunerea plenului Curții Supreme (care își alege candidații din rândul judecătorilor letoni). Candidații trebuie să fie cetățeni letoni cu o reputație impecabilă, care să fi împlinit 40 de ani, au studii superioare și masterat (sau doctorat) în drept și minim 10 ani vechime în activitatea juridică (secțiunea 4 din Legea Curții C.

Există o interdicție generală de revocare a judecătorilor Curții Constituționale (secțiunea 7). La împlinirea vârstei de 70 de ani aceștia au obligația de a părăsi funcția (secțiunea 8).

Dacă a fost inițiată o procedură disciplinară pe motiv că un judecător a comis acte incompatibile cu statutul său, acesta poate fi suspendat din funcție până la finalizarea procedurii disciplinare, însă pe un termen mai scurt de o lună (secțiunea 9).

Judecătorii incapabili să-și continue activitatea din cauza stării de sănătate, vor fi revocați din funcție prin decizie a Curții Constituționale, adoptată cu majoritate absolută. De asemenea, se stipulează că un judecător își pierde funcția dacă este condamnat definitiv

pentru o infracțiune. Dacă un judecător a comis o faptă dezonorantă, incompatibilă cu statutul său, sau dacă își neglijează sistematic îndatoririle și a fost sancționat disciplinar pentru aceasta, el poate fi revocat din funcție printr-o decizie a Curții Constituționale, luată cu majoritate absolută.

Judecătorii Curții Constituționale se bucură de imunitate. Se impune acordul pentru pornirea urmăririi penale în privința unui judecător constituțional să fie exprimat de către plenul Curții Constituționale, cu majoritate absolută (această regulă se aplică și în cazul arestării). Reținerea, percheziția, precum și mandatul de aducere necesită, de asemenea, acordul plenului Curții, iar decizia se ia de un complet de 3 judecători. Această secțiune menționează că judecătorii pot fi trași la răspundere disciplinară pentru contravențiile comise (secțiunea 35).

În afară de contravenții, Secțiunea 36 enumeră alte motive de începere a procedurii disciplinare: existența unei incompatibilități, neîndeplinirea obligațiilor profesionale și comportamentul imoral. Procedura disciplinară poate începe la inițiativa președintelui Curții, a vicepreședintelui sau a cel puțin 3 judecători. Președintele sau vicepreședintele numește judecătorul raportor. Cauza este judecată cu participarea tuturor judecătorilor, cu excepția celui vizat. Pentru judecarea cauzei este necesară prezența a minim 4 judecători. Decizia se ia cu majoritate de voturi (cu excepția cazurilor de revocare), iar în caz de egalitate de voturi, procedura încetează. Sancțiunile disciplinare pot fi următoarele: mustrare, avertisment, reducerea cu până la 20% a salariului pentru o perioadă de până la un an și revocarea din funcție. Sancțiunile disciplinare nu înlătură răspunderea penală și pecuniară a judecătorului.

Capitolul III pct.22 din [Regulamentul de procedură al Curții Constituționale](#) prevede că propunerea de arestare sau de urmărire penală a unui judecător se examinează în ședință secretă, cu participarea judecătorului vizat, care însă nu poate face parte din compunerea Curții. Conform pct.23, dacă Curtea aprobă începerea urmăririi penale, judecătorul în cauză trebuie suspendat, însă președintele îi poate repartiza alte sarcini, care nu au legătură cu judecata. În ce privește reținerea, percheziția și mandatul de aducere, pct. 24 menționează că propunerea respectivă este analizată în ședință secretă de 3 judecători desemnați de președinte. Judecătorul vizat nu poate face parte dintre aceștia, dar poate fi prezent la judecată.

LITUANIA

Procedura de numire a judecătorilor Curții Constituționale este stabilită de Articolul 103 din [Constituție](#) și detaliată prin dispozițiile art. 4 din [Legea privind Curtea Constituțională](#).

Curtea Constituțională este formată din nouă judecători, numiți fiecare pentru un singur mandat de nouă ani.

La fiecare trei ani, o treime din Curtea Constituțională este reconstituită. Seimas (parlamentul unicameral al țării) numește judecători la Curtea Constituțională, inclusiv în cazurile în care compunerea Curții este reconstituită, prin numirea unui număr egal din

candidații propuși de președintele republicii, de președintele Parlamentului și, respectiv, de președintele Curții Supreme. Expirarea mandatului judecătorilor Curții Constituționale este în a treia zi de joi a lunii martie a anului respectiv.

Funcționarii de stat care propun candidați pentru posturile de judecători ai Curții Constituționale în conformitate cu prevederile din Constituția Republicii Lituania trebuie să propună noi candidați pentru posturile de judecători ai Curții Constituționale la Seimas cu cel puțin trei luni înainte de expirarea mandatului obișnuit al judecătorilor Curții Constituționale. Judecătorii recent numiți ai Curții Constituționale depun jurământul în parlament în ultima zi lucrătoare înainte de începerea mandatului. În cazurile în care un nou judecător nu este numit la ora stabilită, judecătorul al cărei mandat a expirat acționează în numele său până la numirea noului judecător și până la depunerea jurământului.

În cazul în care competențele de judecător al Curții Constituționale încetează înainte de termen, se numește un nou judecător pe postul vacant pentru durata rămasă a mandatului, în conformitate cu procedura generală. În cazurile în care acest judecător a deținut un mandat de până la șase ani, acesta poate primi un alt mandat de judecător în cadrul Curții Constituționale la expirarea unui interval de trei ani art. 5 din Legea Curții Constituționale).

În Constituție sunt enumerate limitativ și cazurile de încetare a mandatului de judecător al Curții Constituționale. În conformitate cu Articolul 108 din Constituție, mandatul de judecător la Curtea Constituțională încetează la expirarea termenului pentru care a fost numit (numirea ca judecător se face pentru un unic mandat de nouă ani), în caz de deces, prin demisie, în situația imposibilității de exercitare a mandatului din motive de sănătate ori revocarea din funcție de către Seimas, prin procedura de punere sub acuzare (impeachment).

După cum s-a menționat, toți judecătorii Curții Constituționale sunt numiți de către Seimas, dintre candidații propuși de reprezentanții celor trei puteri ale statului. În unele cazuri, Seimas poate adopta, în temeiul Constituției și a legilor, o hotărâre de revocare a judecătorilor Curții Constituționale. Judecătorul Curții Constituționale poate fi revocat în baza Articolului 74 din Constituție, care prevede procedurile de punere sub acuzare.

Mandatul de judecător al Curții Constituționale încetează și în cazul în care Parlamentul, cu votul unei majorități de 3/5 din numărul membrilor săi, adoptă o hotărâre de revocare, în caz de încălcare a gravă a Constituției sau încălcare a jurământului, ori în cazul săvârșirii unei infracțiuni. În acest caz, revocarea judecătorului Curții Constituționale, în cazul în care se constată un astfel de motiv, se stabilește prin voința legiuitorului. Totodată, trebuie menționat că Parlamentul poate adopta o astfel de hotărâre numai după primirea concluziilor Curții Constituționale, prin care s-a constatat că judecătorul Curții Constituționale a încălcat grav Constituția.

Parlamentul adoptă o hotărâre privind încetarea mandatului de judecător la Curtea Constituțională și în alte două situații: la propunerea președintelui Seimas, când un judecător de la Curtea Constituțională își exprimă intenția de a demisiona din funcție, respectiv în baza deciziei Curții Constituționale și a raportului comisiei medicale constituite prin ordinul ministrului sănătății, prin care se constată că judecătorul se află în imposibilitate de a-și

exercita funcția din motive de sănătate, anume când acesta absentează o perioadă mai mare de 4 luni în decursul unui an, sau dacă suferă de o boală fatală sau o altă afecțiune de lungă durată care-l împiedică să-și îndeplinească atribuțiile.

Pe durata mandatului acestora, judecătorii Curții Constituționale sunt independenți față de orice altă instituție de stat, persoană sau organizație și se supun numai Constituției Republicii Lituania. Incompatibilitățile privind activitățile politice și în domeniul muncii stabilite pentru judecătorii instanțelor judecătorești se aplică și judecătorilor Curții Constituționale. Judecătorii Curții Constituționale au aceleași drepturi privind inviolabilitatea persoanei ca și membrii Parlamentului (art. 104).

POLONIA

Procedura de numire a judecătorilor la Tribunalul Constituțional este reglementată de art. 194 alin. (1) din [Constituția](#) Republicii Polonia din 2 aprilie 1997, [Legea privind organizarea Tribunalului Constituțional din 30 noiembrie 2016](#) și [Legea privind statutul judecătorilor Tribunalului Constituțional din 30 noiembrie 2016](#).

Judecătorii Curții Constituționale sunt aleși pentru un mandat de 9 ani. Judecătorii Curții sunt aleși dintre persoanele care se disting prin cunoștințele lor de drept, care dețin, de asemenea, calificările necesare pentru funcția de judecător la Curtea Supremă sau pentru funcția de judecător la Curtea Administrativă Supremă. În plus, articolul 194 din Constituție prevede că „nicio persoană nu poate fi aleasă pentru mai mult de un mandat”.

Articolul 2 alineatul (2) din Legea din 30 noiembrie 2016 privind statutul judecătorilor Curții Constituționale prevede: „Un judecător al Tribunalului este ales de Seim. Mandatul judecătorului menționat este de 9 ani. În conformitate cu articolul 10 din Legea din 30 noiembrie 2016 privind organizarea Curții Constituționale și modul de desfășurare a procedurilor în fața Curții Constituționale, președintele și vicepreședintele Curții sunt numiți pentru un mandat de șase ani din rândul candidaților propuși de Adunarea Generală, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 11.

Un judecător al Tribunalului Constituțional nu poate face parte dintr-un partid politic sau dintr-un sindicat și nici nu poate desfășura activități publice incompatibile cu principiile independenței instanțelor și judecătorilor. Un judecător al Tribunalului nu poate ocupa un loc de muncă suplimentar, cu excepția cercetării academice sau didactice (cu un număr de ore care nu depășește limita prevăzută pentru angajarea cu normă întreagă în profesiile menționate) și atât timp cât aceste responsabilități nu împiedică exercitarea funcțiilor judiciare în cadrul Tribunalului. În plus, un judecător al Tribunalului nu poate desfășura nicio activitate economică sau de altă natură, care ar putea împiedica exercitarea funcțiilor judiciare, ar putea submina demnitatea funcției sau ar putea slăbi încrederea în imparțialitatea sau independența judecătorului.

De asemenea, un judecător al Tribunalului nu poate:

1) să fie membru al consiliului de administrație, al consiliului de supraveghere sau al comitetului de audit al unei societăți de drept comercial;

2) să fie membru al consiliului de administrație, al consiliului de supraveghere sau al comitetului de audit al unei cooperative;

3) să fie membru al consiliului de administrație al unei fundații care desfășoară activități economice;

4) să dețină mai mult de 10 % din acțiunile unei societăți pe acțiuni sau să dețină acțiuni care reprezintă mai mult de 10 % din capitalul social al unei societăți cu răspundere limitată;

5) să desfășoare activități economice ca lucrător independent sau împreună cu alte persoane, precum și să gestioneze astfel de activități, sau să fie un reprezentant sau un avocat implicat într-o astfel de activitate.

Aceste aspecte sunt prevăzute în articolele 10 și 11 din Legea din 2016 privind statutul judecătorilor Curții Constituționale.

Judecătorii Tribunalului Constituțional nu pot fi trași la răspundere penală sau arestați fără avizul Curții Constituționale. Un judecător nu poate fi reținut sau arestat, cu excepția cazurilor de flagrant delict, situație în care reținerea acestuia se impune pentru derularea corespunzătoare a procedurilor legale. Președintele Tribunalului Constituțional este anunțat fără întârziere cu privire la o asemenea reținere, acesta putând dispune punerea imediată în libertate a judecătorului (art. 196). Potrivit principiului constituțional al independenței judecătorilor Tribunalului Constituțional, aceștia nu pot fi revocați din funcție nici de Parlament, nici de alte organe ale statului.

În conformitate cu dispozițiile art. 18 din Legea din 30 noiembrie în 2016 privind statutul judecătorilor Tribunalului Constituțional, mandatul de judecător al Tribunalului poate înceta înainte de termen, în următoarele situații: demisia; decesul; condamnarea printr-o hotărâre judecătorească definitivă; sau în baza unei decizii de sancționare disciplinară, definitivă, prin care se dispune îndepărtarea din funcția de judecător al Tribunalului. Încetarea mandatului, ca urmare a uneia dintre situațiile de mai sus, trebuie constatată de Adunarea Generală a judecătorilor Tribunalului Constituțional (Plenul). Încetarea mandatului ca urmare a decesului este constatată de președintele Tribunalului.

PORTUGALIA

Potrivit art. 222 din [Constituție](#), Tribunalul Constituțional¹¹ se compune din treisprezece membri. Adunarea Republicii (Parlamentul) are dreptul să numească zece judecători, care sunt aleși cu o majoritate de cel puțin două treimi din numărul membrilor prezenți și mai mare decât majoritatea absolută a tuturor membrilor în exercițiul deplin al funcției lor (art. 163). În ceea ce privește ceilalți trei judecători, aceștia sunt desemnați de cei 10 judecători. Șase dintre judecători, care sunt numiți de Adunarea Republicii sau care sunt cooptați, sunt aleși în mod obligatoriu dintre judecătorii restului instanțelor judecătorești, iar restul dintre alte categorii de juriști.

¹¹ <https://www.tribunalconstitucional.pt/tc/en/home.html>

Mandatul judecătorilor Tribunalului Constituțional este de nouă ani și nu poate fi reînnoit. Judecătorii Tribunalului Constituțional aleg Președintele Curții. Judecătorii Tribunalului Constituțional se bucură de aceeași garantare a independenței, siguranța mandatului, imparțialitate și lipsa răspunderii personale, supunându-se acelorași incompatibilități ca și judecătorii celorlalte instanțe judecătorești. Legea stabilește imunitatea și alte norme care guvernează statutul judecătorilor Tribunalului Constituțional.

Judecătorii fac parte din corpul magistraților, conform art. 215, și li se aplică același statut profesional. Constituția, la art. 216, stabilește garanții și incompatibilități privind stabilitatea și inamovibilitatea: judecătorii se bucură de siguranța mandatului și nu pot fi transferați, suspendați, scoși la pensie sau demisi decât în cazurile stabilite prin lege. În afara excepțiilor stabilite prin lege, judecătorii nu răspund pentru opiniile lor exprimate la adoptarea soluțiilor.

În conformitate cu dispozițiile [Legii nr. 28/1982 privind Tribunalul Constituțional](#), judecătorii constituționali pot fi supuși unei măsuri de revocare decisă doar de către Tribunalul Constituțional. Conform art. 23, îndatoririle judecătorilor Tribunalului Constituțional încetează înainte de expirarea mandatului dacă se confirmă una din următoarele situații: a) decesul sau incapacitatea fizică permanentă; b) demisia voluntară; c) acceptarea unei funcții sau exercitarea unei activități incompatibilă cu îndeplinirea îndatoririlor prevăzute de lege; d) revocarea, ca urmare a unei anchete disciplinare sau penale. Renunțarea se face prin declarație scrisă prezentată Președintelui Tribunalului și nu depinde de acceptul acestuia. Curtea răspunde de verificarea existenței oricărei situații prevăzute la pct. a, c și d, iar incapacitatea fizică permanentă trebuie dovedită anterior de doi medici specialiști stabiliți de Tribunal.

Judecătorii Tribunalului Constituțional nu pot fi trași la răspundere pentru opiniile exprimate la adoptarea soluțiilor, cu excepția condițiilor și restricțiilor prevăzute pentru judecătorii de la instanțele de drept comun (art. 24).

Este responsabilitatea exclusivă a Tribunalului Constituțional de a declanșa o acțiune disciplinară împotriva judecătorilor, de a numi judecătorul raportor dintre membrii săi, de a se pronunța cu privire la eventuala suspendare printr-o hotărâre definitivă (art. 25).

Legislația privind răspunderea penală aplicabilă judecătorilor Curții Supreme de Justiție se aplică și judecătorilor Tribunalului Constituțional, cu adaptările necesare. În situația în care trebuie declanșată urmărirea penală împotriva unui judecător al Tribunalului Constituțional și acuzat de o infracțiune comisă în timpul îndeplinirii funcției sale, continuarea anchetei depinde de decizia Adunării Republicii. În cazul în care, în situația prevăzută mai sus, procedurile continuă, Tribunalul suspendă din funcție judecătorul. Dacă o acuzație este îndreptată împotriva unui judecător al Tribunalului Constituțional pentru o infracțiune ce excedează atribuțiilor sale, Tribunalul decide dacă judecătorul trebuie să fie suspendat din funcție sau nu, pentru a permite continuarea anchetei. O decizie de suspendare este obligatorie atunci când o faptă care a fost săvârșită cu intenție se pedepsește cu închisoare peste trei ani (art. 26).

Funcțiile din cadrul administrației centrale sau locale sau în cadrul regiilor autonome, precum și orice altă funcție sau obligație de natură publică sau privată, sunt incompatibile cu

îndeplinirea atribuțiilor de judecător la Curtea Constituțională. Sarcinile didactice neremunerate precum și activitățile de cercetare științifică în domeniul juridic constituie excepții (art. 27 din Legea Tribunalului Constituțional).

Judecătorii Curții Constituționale nu pot exercita nicio funcție în organele de partid, asociațiile politice sau fundațiile care au legătură cu acestea și nici nu pot fi implicați în activități politice sau de partid. În timpul mandatului lor, orice statut de afiliere la partide sau asociații politice este suspendat (art. 28 din Legea Tribunalului Constituțional).

SLOVACIA

Începând cu 1 martie 2019, Curtea Constituțională este reglementată prin [Legea nr. 314/2018](#).

Conform [Constituției](#), judecătorii Curții Constituționale sunt numiți pe o perioadă de 12 ani de către Președintele Republicii Slovace, la propunerea Consiliului Național al Republicii Slovace.

Consiliul Național al Republicii Slovace propune un număr dublu de candidați pentru a fi numiți judecători de către Președintele Republicii Slovace. Orice cetățean al Republicii Slovace, eligibil în Consiliul Național al Republicii Slovace, cu vârsta de 40 de ani, absolvent de studii juridice superioare și cu o experiență de cel puțin 15 ani în profesie juridică, poate fi numit judecător la Curtea Constituțională. Aceeași persoană nu poate fi numită pentru un nou mandat de judecător la Curtea Constituțională (art. 134).

Propunerile de candidatură pentru funcția de judecător la Curtea Constituțională pot fi prezentate Consiliului Național de către membrii acestui for, de către Guvernul Republicii Slovace, de președintele Curții Constituționale, de președintele Consiliului Judiciar al Republicii Slovace, de cel puțin cinci membri ai Consiliului Judiciar, de președintele Curții Supreme a Republicii Slovace, de Procurorul General al Republicii Slovace, de Apărătorul Public al Drepturilor / Ombudsman, de către organizațiile profesionale ale avocaților sau de institutele de cercetare active în domeniul dreptului.

Judecătorii Curții Constituționale beneficiază de aceeași imunitate ca și membrii Parlamentului. Curtea Constituțională încuviințează urmărirea penală a unui judecător al Curții Constituționale (precum și arestarea preventivă a judecătorilor și a Procurorului General). Curtea Constituțională decide în privința procedurilor disciplinare împotriva Președintelui Curții Supreme a Republicii Slovace, a Vice-președintelui Curții Supreme a Republicii Slovace și împotriva Procurorului General. În cazul în care Curtea Constituțională dă un aviz negativ, urmărirea penală și arestarea preventivă nu sunt posibile pe durata mandatului de judecător al Curții Constituționale, de judecător sau de Procuror General (art. 136).

Dacă un judecător numit la Curtea Constituțională este membru al unui partid politic sau al unei alianțe politice, acesta trebuie să demisioneze înainte de depunerea jurământului.

Exercitarea funcției de judecător la Curtea Constituțională este incompatibilă cu orice altă funcție în cadrul unui organism al autorității publice, cu orice relație contractuală în cadrul unui serviciu public, cu orice contract de muncă sau relație contractuală similară, cu orice activitate comercială, cu orice funcție într-un organ de conducere sau de control al unei persoane juridice care desfășoară o activitate comercială, sau cu orice altă activitate economică și remunerată, cu excepția gestiunii proprietății sale și a unei activități științifice, pedagogice, literare sau artistice. În ziua preluării funcției de judecător, orice mandat de membru al Parlamentului sau de membru al Guvernului Republicii Slovace ia sfârșit (art. 137 și art.20 din Legea 318/2018).

Judecătorii Curții Constituționale pot renunța la funcție, prezentându-și demisia în scris Președintelui Curții Constituționale. În acest caz, mandatul unui judecător expiră la sfârșitul lunii calendaristice în cursul căreia a fost primită demisia (art. 138).

Președintele Republicii Slovace poate revoca un judecător al Curții Constituționale:

- a) pe baza unei hotărâri judecătorești definitive de condamnare pentru o infracțiune săvârșită cu intenție sau dacă a fost condamnat, iar instanța de judecată nu a decis suspendarea condiționată a executării pedepsei privative de libertate;
- b) pe baza unei sancțiuni disciplinare a Curții Constituționale, pentru conduită incompatibilă cu funcția de judecător al Curții Constituționale;
- c) în cazul în care Curtea Constituțională a comunicat că judecătorul nu mai participă la lucrările Curții Constituționale într-un interval care depășește un an;
- d) dacă nu mai este eligibil pentru Consiliul Național al Republicii Slovace (art. 138, art. 17 – 18 din Legea 318/2018).

În cazul demisiei sau revocării din funcție a unui judecător al Curții Constituționale, Președintele Republicii Slovace numește un alt judecător pentru un mandat întreg, dintre cele două persoane propuse de Consiliul Național al Republicii Slovace (art. 139).

SLOVENIA

Potrivit [Constitutiei](#), judecătorii Curții Constituționale sunt aleși de Adunarea Națională a Republicii Slovenia, la propunerea Președintelui Republicii, cu votul majorității din numărul total al deputaților (art. 163).

Judecătorii Curții Constituționale sunt aleși pentru un mandat de nouă ani. Judecătorii Curții Constituționale nu pot fi realeși. La expirarea mandatului pentru care a fost ales un judecător al Curții Constituționale, acesta continuă să își îndeplinească îndatoririle până la alegerea unui nou judecător (art. 165).

Funcția de judecător al Curții Constituționale nu este compatibilă cu alte funcții publice în cadrul organelor statului, al organelor autonomiei locale sau în cadrul organelor partidelor politice și nici cu alte funcții și activități care, potrivit legii, nu sunt compatibile cu funcția de judecător al Curții Constituționale (art. 166).

Judecătorii Curții Constituționale se bucură de aceeași imunitate conferită membrilor Adunării Naționale. Adunarea Națională decide cu privire la această imunitate (art. 167).

Nicio persoană care participă la adoptarea soluțiilor judecătorești nu poate fi trasă la răspundere pentru opiniile exprimate. Dacă un judecător este suspectat de comiterea unei infracțiuni în exercitarea funcției judiciare, acesta nu poate fi arestat și nu poate fi declanșată urmărirea penală împotriva sa fără avizul Adunării Naționale (art. 134).

În conformitate cu dispozițiile art. 12 din [Legea privind Curtea Constituțională](#), în ceea ce privește procedura de desemnare a judecătorilor, în termen de 30 zile de la data înștiințării, de către președintele Curții Constituționale, cu privire la vacantarea postului de judecător al Curții Constituționale, Președintele Republicii publică un anunț în Monitorul Oficial al Republicii Slovenia, în legătură cu posibilitatea depunerii candidaturilor pentru funcția de judecător al Curții Constituționale; candidaturile vor fi însoțite de o prezentare motivată, precum și de consimțământul scris privind acceptarea candidaturii de către cel în cauză. Președintele Republicii nu este obligat să propună candidați din rândul acestora, ci poate face alte propuneri ori poate înainta candidaturi suplimentare față de numărul locurilor vacante (art. 13).

În cazul în care Președintele Republicii propune mai mulți candidați decât numărul posturilor de judecător la Curtea Constituțională vacante, ordinea de înscriere a candidaților pe buletinul de vot se stabilește prin tragere la sorți. În cazul în care niciunul dintre candidați nu a obținut majoritatea necesară sau dacă au fost aleși mai puțini judecători decât locuri vacante, se supun din nou la vot candidații care au obținut cele mai multe voturi. Vor fi votați tot atâția candidați câte locuri vacante de judecător există la Curtea Constituțională. Dacă nici după repetarea votării nu se completează numărul posturilor vacante, se va trece la o nouă alegere, fiind propuse alte candidaturi. Candidații își pot retrage candidatura până la începerea votării.

În termen de cel mult trei luni după ce a fost ales, judecătorul Curții Constituționale trebuie să înceteze activitățile incompatibile cu funcția de judecător. În caz contrar, mandatul de judecător al Curții Constituționale încetează (art. 16).

Judecătorii Curții Constituționale se bucură, după cum s-a arătat mai sus, de aceeași imunitate conferită membrilor Adunării Naționale. Adunarea Națională decide cu privire la începerea urmăririi penale împotriva unui judecător al Curții Constituționale, după obținerea avizului Curții Constituționale, în termen de cel mult 30 de zile de la data sesizării. Curtea Constituțională trebuie să trimită un astfel de aviz în termen de cel mult opt zile de la data la care a fost notificată de autoritatea competentă (art. 18).

Revocarea judecătorilor se face de către Adunarea Națională, la propunerea Președintelui Republicii, dar numai în condițiile prevăzute de art. 19 din lege și pentru motivele stabilite la art. 164 din Constituție. Astfel, în conformitate cu dispozițiile art. 19, în cazul în care demisia este solicitată de judecătorul Curții Constituționale, Președintele Curții Constituționale trimite cererea Președintelui Republicii. Acesta propune demiterea judecătorului Adunării Naționale care îl revocă la data propusă de judecătorul constituțional.

În cazul în care judecătorul constituțional este demis ca urmare a condamnării definitive pentru comiterea unei infracțiuni și a sancționii privative de libertate, sau ca urmare a pierderii permanente a capacității de exercitare a funcției, mandatul acestuia se încheie în

ziua care urmează publicării deciziei de demitere în Gazeta Oficială a Republicii Slovenia (art. 19).

SPANIA

Potrivit art. 159 din Constituție, Curtea Constituțională este formată din 12 membri numiți de Rege. Dintre aceștia, patru sunt nominalizați de Camera Deputaților, cu o majoritate de trei cincimi din numărul membrilor, patru sunt nominalizați de Senat cu aceeași majoritate, doi sunt nominalizați de către Guvern și doi de Consiliul General al Puterii Judecătorești. Membrii Curții Constituționale sunt numiți dintre magistrați și procurori, profesori universitari, funcționari publici și avocați, cu competențe recunoscute și vechime în profesie de peste 15 ani. Membrii Curții Constituționale sunt numiți pentru o perioadă de nouă ani și sunt reînnoiți câte trei la fiecare trei ani.

Funcția de judecător al Curții Constituționale este incompatibilă cu funcția de Ombudsman și de senator și cu orice poziție politică sau administrativă la nivel central, la nivelul regiunilor autonome, a provinciilor sau a altor entități locale; este incompatibilă și cu exercitarea oricărei activități de carieră (judiciară) și în cadrul instanțelor judecătorești; cu exercitarea pozițiilor conducere în cadrul partidelor politice, al sindicatelor, al asociațiilor, al fundațiilor și al asociațiilor profesionale; este incompatibilă cu desfășurarea activităților profesionale sau comerciale. În toate celelalte aspecte, membrilor Curții Constituționale li se aplică, de asemenea, incompatibilitățile similare membrilor sistemului judiciar.

În conformitate cu dispozițiile [Legii organice nr. 2/1979 privind Tribunalul Constituțional](#), în situația în care există un motiv de incompatibilitate, persoana nominalizată în funcția de judecător al Curții Constituționale trebuie să demisioneze din funcția incompatibilă. Neîndeplinirea acestei obligații, în termen de 10 zile de la nominalizare, echivalează cu neacceptarea funcției de judecător al Curții Constituționale. Aceeași regulă se aplică la apariția oricărei incompatibilități (art. 19).

Judecătorii Curții Constituționale nu pot fi trași la răspundere juridică pentru opiniile și voturile exprimate la adoptarea soluțiilor. Judecătorii Curții Constituționale sunt inamovibili, putând fi suspendați sau eliberați din funcție numai în condițiile stipulate de legea organică (art. 22).

Eliberarea din funcție poate să intervină pentru unul dintre următoarele motive: demisia acceptată de Președintele Tribunalului; expirarea mandatului; existența oricărui motiv de incapacitate; apariția oricărei incompatibilități; neîndeplinirea cu diligență a îndatoririlor specifice funcției; nerespectarea demnității funcției; sau în situația în care judecătorul a fost declarat responsabil civilmente pentru o faptă dolozivă, ori a fost condamnat pentru o faptă săvârșită cu intenție sau culpă gravă. Încetarea mandatului sau vacanța funcției de judecător al Curții Constituționale se pronunță de către Președinte în primul și al doilea caz, precum și în cazul decesului. În celelalte cazuri, plenul Curții se pronunță cu majoritate simplă în cazurile 3 și 4 și cu o majoritate de trei pătrimi din numărul membrilor în celelalte cazuri (art. 23).

Judecătorii Curții Constituționale pot fi suspendați de către Curte, ca o măsură preliminară, până la soluționarea, respectiv clarificarea aspectelor menționate mai sus. Suspendarea se decide cu o majoritate de trei pătrimi din numărul membrilor (art. 24).

În conformitate cu dispozițiile Legii organice privind puterea judecătorească¹², răspunderea delictuală a judecătorilor Tribunalului Constituțional va fi angajată în fața Secției civile a Curții Supreme (art. 56), iar răspunderea penală, în fața Secției penale a Curții Supreme (art. 57).

UNGARIA

Curtea Constituțională are un număr de cincisprezece membri, conform prevederilor [Constituției](#). Fiecare dintre aceștia este ales pentru un termen de doisprezece ani, cu voturile a două treimi din totalul membrilor Adunării Naționale¹³. Numărul judecătorilor a fost modificat, de la 11 (1994) la 15 (conform prevederilor Constituției din 2011, intrată în vigoare în 2012).

În Parlament, procedura de numire are loc la nivel de comisie, în conformitate cu prevederile din [Legea CLI din 2011 privind Curtea Constituțională](#) Secțiunea 7, care stabilește că:

(1) Membrii Curții Constituționale sunt propuși de o comisie de desemnare, formată din cel puțin nouă și cel mult cincisprezece membri, numiți de grupurile parlamentare. Comitetul cuprinde cel puțin un membru din fiecare grup parlamentar.

(2) Candidații sunt audiați de comisia permanentă a Parlamentului pentru probleme constituționale.

Decizia finală este luată de plenul Parlamentului, astfel cum prevede Legea fundamentală la articolul 1 alineatul (2) litera (e):

Adunarea Națională alege membrii și președintele Curții Constituționale.

În temeiul Legii privind Curtea Constituțională, mandatul membrilor Curții Constituționale este de doisprezece ani. Membrii Curții Constituționale nu pot fi realeși.

Orice cetățean maghiar care nu are cazier judiciar și are dreptul de a candida la alegerile parlamentare este eligibil pentru a deveni membru al Curții Constituționale dacă: are o diplomă în drept; a împlinit 45 de ani, dar nu a împlinit 70 de ani; posedă cunoștințe solide în domeniul juridic (fiind profesor universitar sau doctor al Academiei de Științe din Ungaria) sau are cel puțin douăzeci de ani de experiență profesională în domeniul dreptului. Experiența profesională în domeniul dreptului trebuie să provină dintr-un post pentru care este necesară o diplomă în drept.

Mandatul membrilor Curții Constituționale este incompatibil cu orice altă funcție sau mandat în administrația publică de stat sau locală, cu orice poziție politică sau economică, cu excepția pozițiilor direct legate de activitatea științifică sau de activitatea în învățământul superior, cu condiția ca aceste poziții să nu interfereze cu activitatea lor în calitate de membri

¹² file:///C:/Users/Claudia/Downloads/BOE-A-1985-12666-consolidado.pdf

¹³ <https://hunconcourt.hu/>

ai Curții Constituționale. Membrii Curții Constituționale nu exercită nicio activitate lucrativă, cu excepția activităților științifice, educaționale, artistice, editoriale și intelectuale care intră sub incidența protecției drepturilor de proprietate intelectuală.

În cazul în care persoana numită în funcția de judecător se află într-o situație de incompatibilitate, intervine obligația acesteia de a elimina incompatibilitatea în termen de zece zile de la preluarea mandatului. În cazul în care apare o situație de incompatibilitate în timpul exercitării funcției de judecător al Curții Constituționale, acesta are obligația de a elimina imediat un astfel de conflict (secțiunea 10).

În caz de incompatibilitate, din momentul adoptării deciziei Curții Constituționale prin care se declară incompatibilitatea până când aceasta este înlăturată, în plus, în caz de omisiune a obligației de a depune declarația de avere, până la îndeplinirea acestei obligații, judecătorul Curții Constituționale nu exercită competențele ce decurg din funcția sa și nici nu va fi remunerat (secțiunea 12).

Judecătorii Curții Constituționale nu pot fi trași la răspundere juridică pentru opiniile și voturile exprimate la adoptarea soluțiilor. Judecătorii Curții Constituționale nu pot fi reținuți sau arestați, cu excepția cazurilor de flagrant delict, iar procedurile penale sau contravenționale pot fi instituite împotriva lor numai cu avizul Curții Constituționale. Înainte de depunerea sesizării penale, propunerea de suspendare a imunității se prezintă președintelui de către Procurorul General, iar după depunerea sesizării penale, propunerea se depune de către instanța de judecată. În caz de contravenție, propunerea de suspendare a imunității este prezentată Președintelui de către Procurorul General, pe baza cererii autorității competente (secțiunea 14).

Încetarea mandatului de judecător, prevăzută la secțiunea 15, are loc în condițiile expres menționate de lege: la expirarea mandatului (art. 15 alin. (1)); ca urmare a decesului; a demisiei; la constatarea unei incompatibilități; dacă judecătorul nu mai este eligibil pentru a candida la alegerile pentru Parlament; la eliberarea din funcție; ca urmare a excluderii (secțiunea 15 alin. (2))

Eliberarea din funcție intervine în cazul în care judecătorul constituțional nu își mai poate îndeplini sarcinile în exercitarea mandatului din motive care nu îi sunt imputabile. Un judecător constituțional poate fi exclus prin decizia plenului Curții Constituționale dacă nu își îndeplinește atribuțiile din motive care îi sunt imputabile, sau a devenit nedemn pentru această funcție. Excluderea judecătorului constituțional este obligatorie dacă:

- prin hotărâre judecătorească definitivă a fost condamnat pentru comiterea cu intenție a unei infracțiuni;
- nu a participat la activitatea Curții Constituționale pentru o perioadă de 1 an, din motive care îi sunt imputabile;
- în mod intenționat nu și-a îndeplinit obligația de a depune declarația de avere sau a furnizat informații false în declarația de avere.

În aceste cazuri, decizia de excludere se adoptă de către plenul Curții Constituționale și se publică în Monitorul Oficial.

Potrivit dispozițiilor pct. 7, secțiunea 19 din [Regulamentul de procedură al Curții Constituționale](#), procedura privind încetarea calității de membru, prin excludere, conform art.

15 alin. (2) lit. e) din Legea privind Curtea Constituțională, poate fi inițiată de către Președinte sau de cinci judecători ai Curții Constituționale. Propunerea este prezentată în scris, indicând cauza excluderii și circumstanțele ce o susțin. Plenul va decide, dacă este necesar, desemnare unei comisii de anchetă (formată din cinci judecători ai Curții Constituționale) pentru clarificarea faptelor. Judecătorul care a propus excluderea nu poate fi membru al comisiei de anchetă. După audierea judecătorului și având în vedere raportul discutat, Plenul va adopta o decizie cu privire la excludere, prin vot secret. Mandatul de judecător al Curții Constituționale încetează la data adoptării deciziei Curții Constituționale.

BIBLIOGRAFIE

https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/Erv/ERV_1930_1/ERV_1930_1.html
https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/Erv/ERV_1953_85/ERV_1953_85.pdf
https://www.senate.be/doc/const_fr.html
https://senlex.senate.be/fr/dia/structure/str_56/toc
<https://www.confeuconstco.org/reports/rep-xv/BELGIA%20ro.pdf>
<https://www.const-court.be/fr/court/basic-text#4-reglements>
<https://www.parliament.bg/en/const>
<https://constcourt.bg/en/LegalBasis>
<https://www.psp.cz/en/docs/laws/1993/1.html>
The Standing Rules of the Senate : Senát PČR
https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/ustavni_soud/www/Pravni_uprava/AJ/Constitutional_court_act_182_1993.pdf
<https://www.sabor.hr/en/constitution-republic-croatia-consolidated-text>
https://www.usud.hr/sites/default/files/dokumenti/The_Constitutional_Act_on_the_Constitutional_Court_of_the_Republic_of_Croatia_consolidated_text_Official_Gazette_No_49-02.pdf
https://www.usud.hr/sites/default/files/dokumenti/Editorially_revised_and_consolidated_text_of_the_Rules_of_Procedure_of_the_Constitutional_Court_of_the_Republic_of_Croatia.pdf
<https://www.assemblee-nationale.fr/connaissance/constitution.asp>
<https://www.conseil-constitutionnel.fr/les-revisions-constitutionnelles/loi-constitutionnelle-n-2008-724-du-23-juillet-2008>
<https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000022511164/>
<https://www.conseil-constitutionnel.fr/fondements-textuels/ordonnance-n-58-1067-du-7-novembre-1958-portant-loi-organique-sur-le-conseil-constitutionnel>
<https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000028056223/>
<https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000850747/>
https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_gg/
https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bverfgg/index.html
<https://www.confeuconstco.org/reports/rep-xv/GERMANIA%20ro.pdf>
https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Downloads/EN/Gesetze/GO_BVerfG.html#download=1
<https://www.bundesverfassungsgericht.de/EN/Richter/Verhaltensleitlinie/Verhaltensleitlinie.html>
https://www.cortecostituzionale.it/documenti/download/pdf/The_Constitution_of_the_Italian_Republic.pdf
https://www.cortecostituzionale.it/documenti/istituzione/LEGGE_11_marzo_1953.pdf
https://www.cortecostituzionale.it/documenti/download/pdf/CC_SS_fonti_lc_09021948_n_1_rev.pdf

https://www.cortecostituzionale.it/documenti/download/pdf/CC_Fonti_REGGENluglio_2009_05032011.pdf

<https://www.satv.tiesa.gov.lv/en/2016/02/04/the-constitution-of-the-republic-of-latvia/>

<https://www.satv.tiesa.gov.lv/en/2016/02/04/constitutional-court-law/>

<https://www.satv.tiesa.gov.lv/en/2016/02/04/hello-world/>

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.21892?ifwid=-wd7z8ivg5>

<https://www.lrkt.lt/en/about-the-court/legal-information/the-law-on-the-constitutional-court/193#:~:text=The%20Constitutional%20Court%20of%20the%20Republic%20of%20Lithuania%20shall%20guarantee,Seimas%20are%20in%20conflict%20with>

<https://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/angielski/kon1.htm>

[https://trybunal.gov.pl/fileadmin/content/dokumenty/Akty_normatywne/Am. in force 6II2019 The Act on the Organisation of the Constitutional Tribunal and the Mode of Proceedings Before the Constitutional Tribunal en.pdf](https://trybunal.gov.pl/fileadmin/content/dokumenty/Akty_normatywne/Am._in_force_6II2019_The_Act_on_the_Organisation_of_the_Constitutional_Tribunal_and_the_Mode_of_Proceedings_Before_the_Constitutional_Tribunal_en.pdf)

[https://trybunal.gov.pl/fileadmin/content/dokumenty/Akty_normatywne/The Act on the Status of the Judges of the Constitutional Tribunal as amended in 2017 en.pdf](https://trybunal.gov.pl/fileadmin/content/dokumenty/Akty_normatywne/The_Act_on_the_Status_of_the_Judges_of_the_Constitutional_Tribunal_as_amended_in_2017_en.pdf)

<https://www.tribunalconstitucional.pt/tc/en/tclaw.html>

https://www.ustavnysud.sk/documents/10182/0/314_2018_Law+CC+-+Slovakia.pdf/65fda308-73b4-40f9-bea7-8ff4205cfead

<https://www.prezident.sk/upload-files/46422.pdf>

<https://www.us-rs.si/media/constitution.pdf>

<https://www.us-rs.si/media/the.constitutional.court.act-zusts.pdf>

<https://www.tribunalconstitucional.es/es/tribunal/normativa/Normativa/LOTC-20151017.pdf>

<https://hunconcourt.hu/fundamental-law>

<https://hunconcourt.hu/act-on-the-cc>

<https://hunconcourt.hu/rules-of-procedure>

<https://www.ccr.ro/wp-content/uploads/2020/08/raportgeneralro.pdf>